

'SFEERVOL EN MEESLEPEND.'
- ALGEMEEN DAGBLAD

DOLORS
REDONDO
ERFENIS VAN
DE BOTTEN

THRILLER

ITXUSURIA

Hij vond het graf door de lijn te volgen die het van de luifel gevallen water in de grond had getekend. Hij knielde neer en haalde een schepje en een pikhouweel tussen zijn kleren vandaan om er de donkere aarde mee los te woelen, die in vochtige, sponzige kluiten uiteenviel en een geur van hout en mos verspreidde.

Hij verwijderde voorzichtig een paar lagen aarde totdat hij een glimp opving van verrotte flarden stof. Hij groef verder met zijn handen en stuitte op wat een wiegdeken moest zijn geweest. Toen hij de stof aanraakte, viel die uit elkaar en zag hij de doek waarin het lichaam was gewikkeld. Het koord eromheen was bijna helemaal vergaan maar de afdruk ervan was nog wel duidelijk te zien op de plek waar de knoop had gezeten. Hij trok de resten van de band los, die meteen tussen zijn vingers verpulverden, en ging op zoek naar het begin van wat – zo wist hij, zonder het te hoeven zien – meerdere lagen moesten zijn. Hij stak zijn vingers achter de rand van het bundeltje en trok aan het doek, dat openscheurde alsof hij een mes had gebruikt.

De baby lag op zijn buik in het graf, alsof hij in de aarde in slaap gewiegd was. Net als de omslagdoek waren de botten goed bewaard gebleven, ook al waren ze door de donkere aarde van de Baztán verkleurd. Hij stak zijn hand uit, die bijna net zo groot was als het hele lijfje, en drukte de borstkas tegen de grond, terwijl hij met zijn andere hand de rechterarm lostrok. Het kleine sleutelbeen kraakte toen het brak, alsof er vanuit het graf een zuchtend geklaag opsteeg vanwege deze schending. Hij deinsde geschrokken achteruit, ging staan en stopte de arm tussen zijn kleren. Daarna wierp hij een laatste blik op het graf en schoof met zijn voeten de aarde terug naar binnen.

1

De atmosfeer in het gerechtsgebouw was verstikkend. Het vocht van de regen, dat in de jassen was gaan zitten, begon te condenseren en vermengde zich met de adem van de honderden mensen die zich in de gangen tegenover de verschillende zalen bevonden. Amaia knoopte haar jas los en zwaaide naar luitenant Padua, die zijn vrouwelijke collega alvast vooruitstuurde naar de zaal en zich daarna een weg naar haar baande.

‘Inspecteur, ik ben blij u te zien. Hoe gaat het met u? Ik wist niet zeker of u vandaag hier zou zijn,’ zei hij, met een gebaar naar haar dikke buik.

Ze legde haar hand op haar onderlijf, waaraan duidelijk te zien was dat ze hoogzwanger was.

‘Prima, volgens mij gaat het nog wel even duren. Hebt u Johana’s moeder al gezien?’

‘Ja, ze is behoorlijk nerveus. Ze wacht binnen met haar familie. Ik ben zojuist gebeld dat de gevangeniswagen met Jasón Medina beneden aangekomen is, dus ik zie u zo weer,’ zei hij en liep naar de lift.

Amaia ging de zaal binnen en nam plaats op een van de achterste banken; ook van hieraf kon ze de moeder van Johana Márquez zien; ze droeg rouwkleding en was veel magerder dan tijdens de begrafenis van het meisje. Alsof ze voelde dat Amaia er was, keek de vrouw meteen om en knikte haar toe. Amaia wilde glimlachen maar zag daarvan af bij het zien van het krijtwitte gezicht van deze moeder, die werd verscheurd door het besef dat ze haar dochter niet had kunnen beschermen tegen het monster dat ze zelf in huis had gehaald. De gerechtssecretaris las hardop de namen van de gedagvaardden voor. Amaia zag dat er een gespannen grimas op het gezicht van de vrouw verscheen toen ze de naam van haar man hoorde.

‘Jasón Medina,’ herhaalde de secretaris. ‘Jasón Medina.’

Plotseling kwam er een agent in uniform de zaal binnen rennen. Hij liep naar de secretaris en fluisterde hem iets in het oor. Die boog zich op zijn beurt naar de rechter toe, die luisterde naar wat hij te zeggen had, knikte en daarna de aanklager en de advocaat bij zich riep. Hij overlegde even met hen en stond toen op.

‘De zitting wordt verdaagd, u zult opnieuw worden gedagvaard indien daar aanleiding toe is.’ Zonder verder iets te zeggen verliet hij de zaal.

Johana’s moeder gilte, terwijl ze zich naar Amaia omdraaide en haar smekend aankeek.

‘Waarom?’ schreeuwde ze. ‘Waarom?’

Een paar vrouwen naast haar probeerden tevergeefs een arm om haar heen te slaan.

Een van de politieagenten kwam naar Amaia toe.

‘Inspecteur Salazar, luitenant Padua vraagt of u naar de cellen beneden wilt komen.’

Bij het verlaten van de lift, zag ze een aantal politieagenten samendrommen voor de deur naar de toiletten. De bewaker die met haar mee was gelopen gebaarde dat ze naar binnen kon gaan. Een agent en een gevangenisbewaker leunden met bleke gezichten tegen de muur. Padua stond aan de rand van de nog niet gestolde plas bloed die onder de wc-wanden door was gestroomd en keek naar binnen. Hij ging opzij toen hij de inspecteur zag binnenkomen.

‘Ik had tegen de bewaker gezegd dat hij mee naar binnen moest gaan. U ziet dat hij geboeid is, maar toch is het hem gelukt zijn keel door te snijden. Het is allemaal razendsnel gegaan, de agent is niet van zijn plaats geweken, hij hoorde hem hoesten en is meteen naar binnen gegaan maar kon niets meer doen.’

Amaia keek het hok in. Jasón Medina zat met zijn hoofd achterover op de dichte toiletbril. In zijn nek zat een donkere, diepe snee. De voorkant van zijn overhemd was doordrenkt van bloed en hing als een druppelend rood slabbetje tussen zijn benen. Het lichaam leek nog warm te zijn en het rook er naar dood.

‘Waarmee heeft hij het gedaan?’ vroeg Amaia.

‘Met een stanleymes. Toen zijn krachten afnamen, is het uit zijn handen gevallen en op de vloer van de wc hiernaast terechtgekomen,’ zei hij en duwde de deur ernaast open.

‘Hoe heeft hij dat hier kunnen verstoppen? Het is van metaal, met de detectors had dat toch aan het licht moeten komen?’

‘Hij heeft het niet zelf naar binnen gesmokkeld, inspecteur. Kijk maar, er zit een stuk tape aan het heft. Iemand heeft veel moeite gedaan om het mes hier achter te laten, waarschijnlijk achter de stortbak. Medina hoefde het alleen maar uit de verstopplek te halen.’

Amaia zuchtte.

‘En dat is nog niet alles,’ zei Padua korzelig. ‘Dit stak uit Medina’s jaszak.’ Hij hield een witte envelop omhoog.

‘Een zelfmoordbrief,’ giste Amaia.

‘Niet helemaal,’ zei Padua en reikte haar een paar handschoenen aan. ‘Hij is aan u gericht.’

‘Aan mij?’ vroeg Amaia verbaasd.

Ze trok de handschoenen aan en nam de envelop van hem aan.

‘Mag ik?’

‘Ga uw gang.’

De plakrand was maar lichtjes aangedrukt en ze kon de omslag zonder scheuren openen. Binnenin zat een wit kaartje, waarop maar een woord stond: *Tarttalo*.

Amaia voelde een heftige steek in haar buik en hield haar adem in om de pijn te verdoezelen. Ze draaide het kaartje om en zag dat de achterkant onbeschreven was. Ze gaf het aan Padua terug.

‘Wat heeft dit te betekenen?’

‘Ik hoopte dat u me dat zou kunnen vertellen.’

‘Ik weet het niet, luitenant Padua, het zegt me niet zo veel,’ antwoordde Amaia, enigszins in de war.

‘Een Tarttalo is een mythologisch wezen, toch?’

‘Ja, voor zover ik weet is het een cycloop, die zowel in de Grieks-Romeinse als de Baskische mythologie voorkomt. Waar doelt u op?’

‘U werkte aan de zaak van de *basajaun*, wat ook een mythologisch wezen is, en nu laat de man die het wilde doen voorkomen dat de moord op zijn stiefdochter het werk was van die basajaun een zelfmoordbriefje voor u achter met maar één woord: Tarttalo.’

U zult toch moeten toegeven dat dit op zijn minst merkwaardig is.'

'Ja, dat is het zeker,' zei Amaia met een zucht. 'We hebben destijds bewezen dat Jasón Medina zijn stiefdochter verkrachtte en vermoordde en daarna nogal klungelig een misdaad van de basajaun probeerde na te bootsen. Bovendien heeft hij alles in geuren en kleuren bekend. Insinueert u nu dat hij niet de dader was?'

'Nee, ik twijfel er volstrekt niet aan dat hij het gedaan heeft,' antwoordde Padua terwijl hij vol weerzin naar het lijk keek. 'Maar we zitten ook nog met die kwestie van de amputatie en de botten van het meisje, die we in Arri Zahar vonden, en dan nu dit, ik had gehoopt dat u misschien...'

'Ik begrijp ook niet wat hierachter zit en waarom dat briefje aan mij gericht is.'

Padua zuchtte en bleef nauwlettend haar gezichtsuitdrukking in de gaten houden.

'Duidelijk, inspecteur.'

Amaia begaf zich naar de achteruitgang, omdat ze ertegen opzag Johana's moeder tegen te komen. Ze zou niet weten wat ze tegen haar moest zeggen, behalve dan dat alles nu achter de rug was, misschien, of dat die vuile rat aan zijn einde was gekomen op een manier die bij hem paste. Ze toonde de bewakers haar legitimatiebewijs en was opgelucht dat ze het bedompte gerechtsgebouw achter zich kon laten. Het regende niet meer en er sprongen tranen in haar ogen toen ze naar het felle licht tussen de wolken keek – dat voor Pamplona zo kenmerkende licht tussen de buien door – terwijl ze in haar tas naar haar zonnebril zocht. Zoals altijd als het regende, had ze die ochtend veel moeite moeten doen om een taxi te vinden, die haar naar het gerechtsgebouw kon brengen. Nu stonden er meerdere auto's te wachten bij de standplaats, omdat de mensen liever gingen lopen. Ze bleef even bij de voorste staan. Ze wilde nog niet naar huis, ze huiverde al bij de gedachte opnieuw door Clarice met vragen bestookt te worden. Sinds haar schoonouders twee weken geleden waren aangekomen, ging alles er thuis heel anders aan toe. Ze keek naar de uitnodigende ramen van de koffiehuisen tegenover het gerechtsgebouw, aan het einde van de Calle San Roque,

van waaruit de bomen van het Media Luna-park te zien waren. Ze schatte in dat het anderhalve kilometer naar haar huis was en begon te lopen. Als ze moe werd, kon ze nog altijd een taxi nemen.

Toen ze het park in liep en de herrie van het verkeer achter zich liet, kwam er een gevoel van rust over haar. In plaats van uitlaatgas- en rook ze nu de frisse geur van het natte gras. Ze vertraagde haar pas en sloeg een van de stenen paden in die deze groene oase doorsneden. Ze haalde diep adem en zuchtte. Wat een ochtend, dacht ze; Jasón Medina paste helemaal in het profiel van de verdachte die zelfmoord pleegt in de gevangenis. Als verkrachter en moordenaar van de dochter van zijn vrouw, was hij in afwachting van de rechtszaak in isolatie gehouden, en het stond vast dat het vooruitzicht na de veroordeling in contact te komen met andere gevangenen hem vreselijk veel angst had ingeboezemd. Ze herinnerde zich hem als een huilerige en geschrokken angsthaas, die de door hem begane gruweldaden in een zee van tranen bekende.

Hoewel luitenant Padua van de Guardia Civil dat onderzoek leidde, had hij haar uitgenodigd eraan mee te werken, omdat Medina's werkwijze een slechte en op krantenberichten gebaseerde versie was van die van de seriemoordenaar in Amaia's zaak. Dat was nu negen maanden geleden. Sindsdien was er veel veranderd.

'Ja hè, kleintje?' fluisterde ze en ze aaide over haar buik.

Een hevige wee dwong haar stil te staan. Ze leunde voorover op haar paraplu, het voelde als een verschrikkelijke steek in haar onderbuik, die zich uitbreidde naar de binnenkant van haar dijen en haar een kramp bezorgde waardoor ze even moest kreunen, niet zozeer van pijn maar van verbazing om de intensiteit ervan. De pijnscheut verdween net zo snel als hij gekomen was.

Dus zo ging dat. Ze had zich talloze keren afgevraagd hoe het zou zijn om een kind te baren. Of ze de eerste tekenen zou herkennen of dat ze een van die vrouwen zou zijn die pas het ziekenhuis belden als het hoofdje al half naar buiten stak, met als gevolg dat het kindje in een taxi ter wereld kwam.

'O, kleintje!' zei ze zachtjes, 'je bent een week te vroeg, weet je zeker dat je er nu al uit wil?'

Ze was enorm blij maar tegelijkertijd ook erg zenuwachtig nu de

bevalling naderde. Ze glimlachte en keek om zich heen, alsof ze iemand zocht met wie ze haar geluk kon delen, maar het park was verlaten. De bladeren van de struiken en bomen waren nat en zagen er in het felle licht dat door de wolken boven Pamplona viel nog veel mooier uit. Het riep een ontdekkingsreizigersgevoel in haar op dat ze alleen van haar bezoeken aan het Baztán-dal kende en ze accepteerde het als een onverwacht geschenk. Toen ze verder liep, was het alsof ze zich in het mysterieuze woud van de heer met de gouden ogen bevond. Negen maanden geleden pas, was ze daar met een onderzoek bezig geweest, in de streek waar ze geboren was, de streek die ze altijd had willen ontvluchten en waarnaar ze terugkeerde om achter een moordenaar aan te jagen, de streek waar ze in verwachting raakte van haar kleintje. De zekerheid dat haar dochter in haar groeide, was balsem voor haar onrustige ziel geweest en had haar geholpen de verschrikkelijke gebeurtenissen het hoofd te bieden, waar ze een paar maanden daarvoor nog aan te gronde zou zijn gegaan. De terugkeer naar Elizondo, het gewroet in haar verleden en vooral de dood van Victor hadden haar hele leven en dat van haar familie overhoopgehaald. Tante Engrasi was de enige die onverstoorbaar bleef. Ze legde haar kaarten, speelde iedere middag poker met haar vriendinnen en glimlachte zoals mensen die alles al een keer gezien hebben dat doen. Flora was haastig naar Zarautz afgereisd, onder het voorwendsel dat ze dagelijks een bakprogramma voor de nationale televisie moest opnemen. Ze had de leiding over Mantecadas Salazar overgedragen aan Ros, die zich tot Flora's verbazing en Amaia's tevredenheid na een aarzelend begin als een geweldige bedrijfsleidster ontpopt had. Amaia had haar hulp aangeboden en ze hadden de afgelopen maanden bijna elk weekend in Elizondo doorgebracht, ook al had ze al snel gemerkt dat Ros het voortaan wel alleen afkon. Toch bleef ze ernaartoe gaan en bij haar tante thuis eten en slapen. Sinds haar kleintje in haar buik groeide, sinds ze gedurfd had haar angst te benoemen en er met James over te praten en zeker sinds ze de dvd had, die samen met haar wapen in de kluis in haar slaapkamer lag, wist ze dat haar wortels hier lagen en dat ze hier thuishoorde. Een gevoel dat ze jaren niet had gehad en waarvan ze had gedacht het voor altijd kwijt te zijn.

Toen ze de Calle Mayor in liep, begon het opnieuw te regenen. Ze opende haar paraplu en baande zich een weg tussen mensen die aan het winkelen waren en anderen die voorovergebogen onder balkons en markiezen naar hun plaats van bestemming snelden. Ze bleef staan voor de kleurige etalage van een winkel met kinderkleding en keek naar de kleine roze bloemetjesjurkjes. Ze bedacht dat Clarice misschien gelijk had en dat ze ook zoiets moest kopen voor haar kleintje. Ze zuchtte en werd ineens chagrijnig omdat ze aan de kamer dacht die Clarice voor het meisje had ingericht. Haar schoonouders waren overgekomen voor de geboorte van de kleine, en hoewel ze pas tien dagen in Pamplona waren, was ze er nu al in geslaagd de somberste doemscenario's over een bemoeizuchtige schoonmoeder werkelijkheid te laten worden. Vanaf de eerste dag had ze haar verbazing geuit over het feit dat ze geen slaapkamer voor de baby hadden ingericht en dat terwijl er toch verschillende lege kamers in het huis waren.

Amaia had een oude houten wieg teruggevonden die jarenlang in de huiskamer van tante Engrasi had gestaan en waar altijd brandhout in had gelegen. James had net zo lang geschuurd tot het blanke hout onder het vernis vandaan kwam. Hij had hem opnieuw gebeitst en Engrasi's vriendinnen hadden prachtige bedvolanten en een witte spreij genaaid die het wiegje er nog mooier deden uitzien. Hun slaapkamer was groot, ze hadden ruimte te over, en het idee dat haar dochttertje in een andere kamer zou liggen vond ze maar niets, hoezeer de deskundigen de voordelen daarvan ook benadrukten. Nee, de eerste maanden, zolang ze haar de borst gaf, zou het veel gemakkelijker zijn om haar dicht bij zich te hebben, en de zekerheid dat ze het kon horen als het meisje huilde of als er iets anders met haar was zou haar eigen rust ten goede komen.

Clarice had verontwaardigd gereageerd. 'Het meisje moet een eigen kamer hebben, met al haar spulletjes om zich heen. Geloof me nu maar, jullie zullen allebei meer tot rust komen. Als ze naast je ligt, doe je geen oog dicht uit angst dat er iets met haar is. Bovendien denk ik niet dat het erg gezond voor een meisje is haar slaapkamer te delen met volwassenen, kinderen wennen daaraan en later krijg je ze dan met geen mogelijkheid meer naar hun eigen kamer.'